

ANMELDELSER.

LEBENSBLDER AUS DER TIERWELT.

(Red. af H. Meerwart, Leipzig 1909.)

R. Voigtländers Forlag i Leipzig, der bl. a. har udgivet Schillings Dyrebilleder, indbød for nogle Aar siden til en Konkurrence om Fotografering af Dyr i fri Natur, saaledes som først Brødrene Kearton har gjort det og efter dem mange andre, f. Eks. Schulze (Natur-Urkunde), Chas. Kirk (Gowans nature books) og for Danmarks Vedkommende Dyrslæge Roar Christensen (bl. a. i dette Tidsskrift).

Der var udsat Præmier fra 50—1000 Rm. og ikke mindst af den Grund vandt Konkurrencen stor Tilslutning, saa at Resultatet blev en Samling Fotografier, hvis Lige i Henseende til Alsidighed vel næppe findes i nogen Enkeltmands Eje.

Efter at disse var ordnet og forsynet med Tekst af forskellige Forfattere, paabegyndtes Udgivelsen af et Værk, »Lebensbilder aus der Tierwelt« under Redaktion af H. Meerwart, af hvilket nu foreligger afsluttet to Bind: I. Pattedyr og II. Fugle.

Det er et ganske imponerende Resultat, disse fremviser, og specielt Fuglene, der vel nok er de vanskeligste at fotografere, er interessante. Dette Bind er paa 596 Sider i 4to og indeholder 243, for en stor Del Helse- Illustrationer, overordentlig fint udførte, mange af dem hele Kunstværker, som det har kostet store Anstrengelser og Vanskeligheder at optage; som Eksempel kan nævnes Fotografier af Kongeørnens Æg samt Unger paa forskellige Udviklingstrin fra Dununger til flyvefærdige.

Teksten knytter sig ikke nøje til Billederne i den Forstand som f. Eks. i Keartons Værk, hvor denne nærmest er en Redegørelse for, under hvilke Omstændigheder de paagældende Billeder blev optagne, men er en selvstændig, afsluttet Afhandling om de enkelte Arter, i enkelte Tilfælde Slægter, særdeles fornøjeligt skrevet i populær Form og, som ovenfor nævnt, af forskellige til Foretagendet knyttede Forfattere. Prisen er, i Forhold til de mange Illustrationer og Bøgernes hele nydelige Udstyr, særdeles moderat, nemlig 12 Kr. 60 Øre pr. Bind, indbundet i Shirting, og hele Værket vil være komplet i 10 Bind, af hvilke hvert Bind sælges særskilt. Tre af disse vil omhandle Fuglene.

Alt i alt et Værk, som enhver Naturven vil gennemse med Glæde.

J. P. NØRGAARD.

THORSTEN RENVALL: FÅGELBIOLOGISKA SKIZZER.

(Åbo 1909.)

I en lille Bog i fikst Format skildrer Forfatteren 12 forskellige Fugles Biologi, men kommer desuden bl. a. ind paa Fuglenes Træk i Almindelighed og fremfører Kærligheden og Længslen til Fuglenes Fødeland som Aarsag til Trækfuglenes Vandringer fra Syd mod Nord

om Foraaret. Iagttagelserne stammer saa godt som udelukkende fra Finland, hvorfor man ved at studere dem vil faa et lille Indblik i Fuglelivet paa de finske Søer og i de store, mørke Fyrreskove. Foruden biologiske Skildringer af flere af de Fugle, som er almindelige, behandler Bogen, der er skrevet paa Svensk i et let forstaaeligt og livligt Sprog, ogsaa flere sjældnere Fugles Biologi, f. Eks. Vandrefalken (*Falco peregrinus*), Lille Skallesluger (*Mergus albellus*) og Sortstrubet Lom (*Colymbus arcticus*). I Finland mærker man ligesom her i Landet Tilbagegang i Rovfuglenes Antal, og det fremgaar af Forf.'s Udtalelser, at Finlands Jagtlov i flere Henseender i høj Grad trænger til at skærpes; saaledes er hverken Musevaagen eller nogen anden Rovfugl blandt de nyttige Fugles Tal. Bogen, der er tilegnet »Vänner av vår inhemska fågelfauna«, viser helt igennem med hvilken Kærlighed og Kundskab til Fuglene og deres Liv, Forf. er gaaet til det Arbejde her at nedskrive nogle af sine Iagttagelser.

P. JESPERSEN.

STUEKULTURER.

(Tidsskrift udgivet af Selskabet for Stuekulturer.)

Tidsskriftet indeholder i broget Blanding alt, hvad der henhører under det vidtstrakte Begreb Stuekulturer, og Fuglene spiller her en ret stor Rolle; ogsaa paa anden Maade har Selskabet for Stuekulturer Berøringspunkt med Ornithologien; det ses saaledes, at der ogsaa i dette Selskab afholdes ornithologiske Udflugter for at høre paa Sangfuglene; et livligt Gruppebillede med Damerne i Overvægt fra en saadan Udflugt, findes i et af Hefterne, andetsteds et Interiør fra zoologisk Haves tropiske Fuglehus, om hvilket iøvrigt Meningerne viser sig at være meget delte.

FUGLEVÆRNSFORENINGEN »SVALEN«.

(Aarsberetning for 1908.)

Det er unægtelig et meget broget Billede, Aarsberetningen frembyder med Meddelelser fra Kredsene, Opraab om at være god imod Dyrene, smaa Digte, Anmeldelser, Skrivelser til forskellige Autoriteter m. m. Alt i alt viser det, at der fra Foreningens Side udfoldes en rig Virksomhed, der paa adskillige Punkter stemmer godt med Dansk ornithologisk Forenings Formaal, saa man kan kun ønske, at »Svalen« maa forøge sit iforvejen særdeles betydelige Medlemsantal. Blandt dens gode Gerninger har været det at faa Svaneklapperne ved Saltholm fredet og Fredningen fornyet paa 5 Aar. Der berettes herom følgende af Opsynsmanden, Fisker P. C. Larsen:

Paa Klappen Nr. 1 er udruget Blaamaager, Hæftemaager, Rødben, Ryler, Præstekraver, Storterner og Dværgterner, samt forskellige Ænder, ca. 500 i det hele.

Paa Klappen Nr. 2: forskellige Fugle op imod et Tusind Stykker.

Nr. 3 og 4: ca. et Hundrede Stykker paa hver.

Nr. 5: ca. 300 Stykker.

Nr. 6: ca. 600 Ryler, Ænder, Terner, Stenvendere, Rødben, men ingen Maager.

Nr. 7: Ænder, Graaænder, Silkeænder, af Gravænder ca. 200 Stykker, samt en Del andre ukendelige Fugle.

Det kunde jo være særdeles interessant at faa lidt nærmere Rede paa, baade hvad det var for forskellige Arter, der ynglede, og faa lidt nærmere Oplysning, om Antallet var gaaet frem, i de Aar Klapperne havde været fredede. En Tælling vil vel ikke være helt ugørlig, saaledes som det er foretaget ved de smaa Holme, der i de senere Aar er fredede ved Slesvigs Kyst.

A. MENTZ: NATURFREDNING, SÆRLIG I DANMARK.

(Udgivet af Udvalget for Naturfredning.)

For ikke saa grumme mange Aar siden betragtedes det nærmest som Fantasteri, naar der af en Mand som Oluf Winge blev slaet til Lyd for at oprette Fristeder for Landets Planter og Dyr, og da V. Pingel fremsatte Tanken i Folketinget, var der ikke mange, der tænkte paa, at Sagen kunde lade sig realisere. Selv under de sidste Tidets Debat om Rovfuglespørgsmaalet er det jo fra visse Steder hævdet som en ganske urimelig Idealisme, der burde ligge det praktiske Liv fjærnt, at frede om Rovfugle og andre skadelige Fugle. Men Udviklingen har gaaet sin Gang; rundt om i Verden er der gjort ikke saa lidt for Naturfredning, og i Tyskland er Spørgsmaalet kommet meget stærkt op i de senere Aar. Herhjemme er vi nu naaet saa vidt, at der er nedsat et Udvalg for Naturfredning, som har udsendt et stateligt Hefte om Sagen, prydet med talrige særdeles smukke Afbildninger; efter en Indledning om Naturfredning i fremmede Lande følger Hovedafsnittet om Naturfredning i Danmark, idet der beskrives, hvad der hidtil er gjort, medens der i Kapitlet om »Fremtidens Arbejde« tales om, hvad der kan være Anledning til at gøre. Det er glædeligt at se, at Udvalget ogsaa har aabent Øje for, at der for Fuglenes Vedkommende er meget at udrette, og man maa haabe, at der kan komme et Samarbejde i Stand mellem Udvalget for Naturfredning og Dansk ornithologisk Forening, som kan have gunstige Følger for vore truede Arter. Det smukke velskrevne Hefte anbefales paa det bedste.

JAMES A. GRIEG: STORFUGLENS NUVÆRENDE UDBREDELSE I SØNDRE BERGENHUS AMT.

(Bergens Museums Aarboeg 1909, Nr. 12.)

Der berettes i Afhandlingen om Tjurens (*Tetrao urogallus*) Udbredelse i den omtalte Landsdel. Det ses, at tidligere har Fuglen paa sine Steder været meget almindelig, medens Efterstræbelse paa de fleste Steder har gjort den sjælden; hist og her er dog Antallet ogsaa vokset i den senere Tid, men i det hele og store maa Fuglen i Søndre Bergenhus Amt nærmest betragtes som en Sjældenhed, selv om den nogle Steder yngler i mindre Tal.

O. H.